

VALTION VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUS SOPIMUSKAUDELLE 2014–2017

1 §

Työllisyys- ja kasvusopimus 25.10.2013

Työmarkkinoiden keskusjärjestöt ovat 25.10.2013 allekirjoittaneet Työllisyys- ja kasvusopimuksen. Osapuolet ovat sopineet tämän neuvottelutuloksen mukaisesti seuraavasta valtionhallinnon virka- ja työehtosopimusratkaisusta.

2 §

Sopimuskausi

Tämän sopimuksen sopimuskausi on 1.4.2014 – 31.1.2017. Sopimuskauden ensimmäinen jakso päättyy 31.1.2016 ja toinen jakso 31.1.2017.

3 §

Soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan valtion virastojen virkamiesten ja työntekijöiden palvelussuhteen ehtoihin, ellei toisin ole säädetty, määrätty tai sovittu.

Tämän sopimuksen noudattamisesta voidaan sopia erikseen niillä työehtosopimusaloilla, joilla työehtosopimuksen palkkausperusteet ja muut palvelussuhteen ehdot kokonaan tai pääosin on sovittu määräytyväksi muun kuin valtion yleisten työehtosopimusmääräysten mukaisesti.

Tätä sopimusta ja sen 4 ja 5 §:ssä tarkoitettuja sopimuksia sovelletaan pääsopijajärjestöihin ja niiden alayhdistyksiin sekä niiden henkilöjäseniin. Siltä osin kuin yhdistyksen asema pääsopijajärjestön alayhdistyksenä on lakannut 23.10.2013 jälkeen, sanottuja sopimuksia sovelletaan vasta, kun tällainen alayhdistys tulee sidotuksi tähän sopimukseen.

4 §

Muut keskustason virka- ja työehtosopimukset sekä keskustason yhteistoimintasopimukset

Tämän sopimuksen lisäksi on valtion keskustasolla uudistettu 2 §:ssä tarkoitettulle sopimuskaudelle valtion yleinen virka- ja työehtosopimus ja valtion virka- ja työehtosopimukset työajoista, vuosilomista ja matkakustannusten korvaamisesta, niistä ilmenevin tavoin muutettuina.

Sopimukset yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa sekä yhteistoiminnasta valtionhallintoa ja hallinnonala koskevista henkilöstöasioista lakkaavat 1.1.2014, valtion uuden yhteistoimintalain tullessa voimaan.

5 §

Virastojen virka- ja työehtosopimusten uudistaminen keskustasolla

Tällä keskustason virka- ja työehtosopimuksella uudistetaan 31.3.2014 päättyvin sopimuskausin sen allekirjoittamispäivänä voimassa olevat alakohtaiset virka- ja työehtosopimukset tämän sopimuksen sopimuskaudeksi. Täten uudistettujen sopimusten oikeusvaikutukset ovat samat kuin jos sopimukset olisi uudistettu paikallistasolla.

6 §

Sopimuskorotukset

Palkkoja korotetaan 1.8.2014 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 20,00 euroa kuukaudelta, ja 1.8.2015 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 0,30 prosenttia.

Tehtäväkohtaisten palkanosien (vast.) taulukoita ja vastaavia sekä henkilökohtaisia palkanosia, kokemusosia ja muita suhteessa taulukkopalkkaukseen määräytyviä palkanosia tarkistetaan yleiskorotuksia vastaavasti.

Työllisyys- ja kasvusopimuksen kohdan 2.3. mukaan työmarkkinakeskusjärjestöt kokoontuvat vuoden 2015 kesäkuussa tarkastelemaan kohdassa sanottuja asioita ja sopivat työllisyys- ja kasvusopimuksen kauden toisen jakson eli valtion sopimuksen osalta ajan 1.2.2016 - 31.1.2017 palkkaratkaisun kustannusvaikutuksesta ja toteutusajankohdasta. Valtion keskustason sopijaosapuolet sopivat tarvittaessa ratkaisun tarkemmasta toteutuksesta 30.6.2015 mennessä.

7 §

Siirtymäkausien etenemät

Niillä vpj-sopimusaloilla, joilla vpj-sopimuksen siirtymäkausi on nyt kesken, etenemään käytetään 0,20 %:n määräiset virastokohtaiset erät sekä 1.8.2014 että 1.8.2015 lukien, siten kuin etenemän toteuttamisesta siirtymäkauden aikana on näillä aloilla sovittu. Liikenteen turvallisuusvirastossa käytetään täten 1.8.2014 lukien jäljellä olevan vekselin määrä 0,16 %. Nämä toteutukset vähentävät vekseleitä vastaavasti.

Vastaava koskee Kilpailu- ja kuluttajavirastoa sekä Tori-palvelukeskusta ja Kansallista koulutuksen arviointikeskusta (molemmat vuodet) ja Luonnonvarakeskusta (vuosi 2015). sikäli kuin niille tehdään fuusio-vpj-sopimus ja sikäli kuin Kansallinen koulutuksen arviointikeskus ja Luonnonvarakeskus perustetaan.

8 §

Palkkausjärjestelmien valmistelu tulevissa organisaatiomuutostilanteissa

Tulevissa organisaatiomuutostilanteissa uuden viraston vpj:n valmistelu aloitetaan asianomaisten työnantajaviranomaisten ja palkansaajajärjestöjen kesken osana muutoksen muuta valmistelua mahdollisimman pian sen jälkeen kun organisaatiomuutoksesta on hallitustasolla päätetty.

Vpj:n valmistelu sekä siihen liittyvä neuvottelu- ja sopimustoiminta järjestetään ja ajoitetaan siten, että vpj-sopimuksesta voidaan saavuttaa neuvottelutulos ennen organisaatiomuutoksen voimaantuloa. Sopimusosapuolet harkitsevat, voivatko ne tehdä sopimuksen jo ennen organisaatiomuutoksen

voimaantuloa, vai tehdäänkö neuvottelutuloksen viimeistely sopimukseksi ns. maanmittauslauseketta käyttäen uuden viraston olemassaolon ensimmäisten kuukausien aikana. Tarkoitus on kummasakin tapauksessa tarvittaessa sopia, että uutta vpj:tä sovelletaan takautuvasti.

Tällaisen vpj-valmistelun riittävän varhaisessa vaiheessa toteutumisen varmistamiseksi tarkastellaan uuden viraston vpj:n valmistelun alussa, kaikkien mahdollisten vaihtoehtojen tarkastelun asemesta, voidaanko jokin lakkaavissa virastoissa noudatettava vpj-järjestelmä ottaa uuden viraston vpj-järjestelmän kehittämisen lähtökohdaksi. Tätä pidetään ensisijaisesti harkittavana vaihtoehtona.

Niissä tapauksissa, joissa virasto-osapuolet arvioivat, etteivät ne saavuttaisi neuvottelutulosta vpj:n käyttöönottamista koskevasta virka- ja / tai työehtosopimuksesta ennen organisaatiomuutoksen voimaantuloa, virasto-osapuolet voivat neuvotella ja sopia muun vpj-valmistelun rinnalla tehtäväkohtaista palkanosaa väliaikana koskevasta virka- ja / tai työehtosopimuksesta.

9 §

Määräykset virastotason ja paikallisesta sopimisesta virka- ja työehtosopimuksella

Virastotason neuvottelu- ja sopimustoiminnassa noudatetaan ns. jatkuvan neuvottelun periaatetta, jonka mukaan osapuolet voivat sopimuskauden aikana tarkoituksenmukaisella tavalla tarkastella esiin tulevia sopimusten kehittämistarpeita ja neuvotella niistä. Tämä sopimus määrittää virastotason ja paikallisen virka- ja työehtosopimuksella sopimisen edellytykset ja puitteet.

Virastotason ja paikallisesta sopimisesta virka- ja työehtosopimuksella on määräyksiä myös valtion virkaehtosopimusasioiden pääsopimuksessa sekä muissa keskustason virka- ja työehtosopimuksissa.

Hallinnonalan neuvotteluviranomaisen tekemällä tarkentavalla virkaehtosopimuksella ja viraston työehtosopimuksella voidaan sopia niistä asioista, joita varten on sovittu tämä mahdollisuus keskustason sopimuksessa (ns. sopimusaukko) tai tämä mahdollisuus perustuu välittömästi lain säännökseen, ja siihen on annettu tarvittava neuvottelumääräys.

Näin ollen palkkausten ja muiden palvelussuhteen ehtojen osalta voidaan neuvotella ja sopia varsinkin samoista asioista, joista kullakin sopimusallalla on ennestään ollut sovittuna virka- ja työehtosopimuksin. Keskeisiä tällaisen sopimisen kohteita ovat vpj:n kehittäminen ja virastotason neuvottelujen piiriin kuuluvat tuloksellisuutta edistävät työaikaratkaisut.

Vpj:tä voidaan kehittää myös siten, että sovitaan kehittämistoimenpiteistä vaiheittain, siirtymäkausi-
menettelyä käyttäen ja kattaen rahoittaminen myöhemmillä virastoerillä (vast.) siten, että vaiheiden ja erien ajankohdat ja rahavaikutukset kytketään toisiinsa.

Viraston tarkentavaa virkaehtosopimusta tai työehtosopimusta ei saa tehdä siten, että sopimuksesta aiheutuisi valtiolle lisäkustannuksia. Virka- ja työehtosopimusten rahoitus katetaan kunkin alan paikallisesti toteutettavilla sopimuserillä.

Hallinnonalan neuvotteluviranomaisen tekemällä tarkentavalla virkaehtosopimuksella tai viraston työehtosopimuksella ei voida poiketa määräyksistä, jotka koskevat säännöllisen työajan keskimääräistä pituutta, vuosiloman pituutta tai sairaus- ja äitiyslomaetuksia.

Jos sopimuskaudella tulee 6 §:n 3 momentin perusteella toteutettavaksi virastoerä (vast.), se on, ellei tämän sopimuksen osapuolten kesken muuta sovita, kohdennettava siten, että palkkauksella

edistetään valtionhallinnon ja sen toimintayksiköiden tuloksellisuutta, parannetaan kilpailukykyä osaavan henkilöstön saatavuudesta ja palveluksessa pysyttämiseksi sekä parannetaan naisten ja miesten välistä palkkatasa-arvoa. Tällainen erä kohdennetaan ensisijaisesti ja pääosin vpj:n kehittämiseen. Erä käytetään kuitenkin aina ennen muita edellä tässä pykälässä sanottuja käyttötapoja vpj:n käyttöönottamisen vaiheittaisen toteutuksen tai vpj:n kehittämisen rahoittamiseen (ns. vekselin kattamiseen) sen mukaan, mitä siitä kussakin vpj:n käyttöönottamista tai kehittämistä koskevassa aikaisemmassa sopimuksessa on sovittu.

10 §

Palkkapolitiikka vpj:n soveltamiskäytännössä

Vpj-palkkausjärjestelmissä palkkaus perustuu tehtävien vaativuuteen ja henkilökohtaiseen työsuoritukseen. Vpj-palkkapolitiikka on tarkoitettu toimimaan kannustavasti ja oikeudenmukaisesti sekä toiminnan tuloksellisuutta edistävällä tavalla. Tavoitteena on kannustaa henkilöstöä hakeutumaan vaativampiin tehtäviin ja parantamaan työsuoritustaan ja muutenkin tukea henkilöstön kehittymistä sekä kehittää esimiestyötä sekä parantaa johtamista ja työnantajakilpailukykyä.

Kannustavassa henkilöstöpolitiikassa on keskeistä hyödyntää henkilöstön osaaminen ja sen kehittyminen parhaalla tavalla. Tätä toteutetaan tarjoamalla henkilöstölle tilanteiden mukaan ja tuloksellisen toiminnan tukena mahdollisuuksia vaativampiin tehtäviin tai ainakin vaativuutensa säilyttäviä tehtäviä. Sopimusalan määrärahatilanne ei saa vaikuttaa henkilökohtaisen työsuorituksen arviointiin.

Edellä sanottujen perusteiden ja tavoitteiden huomioimiseksi sekä palkkausjärjestelmän yleisen kannustavuuden vuoksi keskustason osapuolet korostavat, että virkamiehillä ja työtekijöillä on vpj-sopimusten perusteella ja mukaisesti oikeus vpj-palkkaukseen ja toisaalta työnantajalla on mahdollisuus myös palkkauksen muuttamiseen vaativuus- tai suoritustason alentuessa, sopimusten ja niihin sisältyvien turvaamismääräysten mukaisesti.

11 §

Matkakustannusten korvaukset

Matkakustannusten korvauksia koskevia määräyksiä muutetaan 1.1.2015, 1.1.2016 ja 1.1.2017 lukien, aikaisempaa käytäntöä vastaavasti.

12 §

Allekirjoittamispöytäkirja

Tähän sopimukseen liittyvän allekirjoittamispöytäkirjan määräykset ovat sopimuksenvaraisten asioiden osalta voimassa virka- ja työehtosopimuksena.

13 §

Työrauha

Virkaehtosopimusjärjestelmä

Tähän sopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassaoloaikana ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta

vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Lisäksi tähän sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen valvomaan, että sen alaiset yhdistykset ja virkamiehet, joita sopimus koskee, eivät riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä yhdistykselle kuuluva velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla vaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

Työehtosopimusjärjestelmä

Tämän työehtosopimuksen voimassaoloaikana ei saa ryhtyä lakkoon, sulkuun eikä muuhun niihin verrattavaan toimenpiteeseen, joka kohdistuu tämän sopimuksen tai sen liitteiden määräyksiä vastaan tai tarkoittaa tämän sopimuksen tai sen liitteiden muuttamista.

14 §

Sopimuksen voimassaolo

Sopimuskausi jatkuu 2 §:ssä todetun ajanjakson jälkeen vuoden kerrallaan, siltä osin kuin sitä ei jonkun sopimusosapuolen toimesta irtisanota vähintään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden tai jatkovuoden päättymistä.

Virastojen tarkentavien virkaehtosopimusten ja työehtosopimusten määräysten mukaisesti tulevat tämän sopimuksen irtisanomisella samalla myös ne irtisanotuiksi.

Mikäli edellä 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa työllisyys- ja kasvusopimuksen kauden toisen jakson eli valtion sopimuksen osalta ajan 1.2.2016 - 31.1.2017 sopimuskorotusta koskevissa työmarkkinakeskusjärjestöjen välisissä neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen viimeistään 15.6.2015, tämän sopimuksen osapuolilla on oikeus irtisanoa sopimuksensa päättymään 31.1.2016 neljän kuukauden irtisanomisajalla.

Helsingissä 7. päivänä marraskuuta 2013

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

JULKISALAN KOULUTETTUIEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ JUKO RY.

JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN LIITTO JHL RY.

PALKANSAAJAJÄRJESTÖ PARDIA RY.